Den djärva profilen föll Kristiansandsjuryn i smaken. Därför blir det finsk design för norrmännen framöver. Bild: Ala Arkitekter

Alla vill ha Ala – norrmännen förtjusta i finsk arkitektur

Nu visar de unga finska arkitekterna framfötterna. I en stor internationell arkitekttävling nyligen tog de fyra unga arkitekterna från Ala Oy hem vinsten – och planerar just nu arbetet med Kristiansands nya teater och konserthus i Norge.

Konkurrensen om att få rita Kristiansands nya kulturella nav var mördande när "Alas män" – Juho Grönholm, Antti Lassila, Janne Teräsvirta och Samuli Woolston – nyligen vann det prestigeladdade uppdraget i konkurrens med inte mindre än 93 bidrag från 17 länder.

År 2010 ska den kombinerade teatern och konsertlokalen stå klar, med plats för 2 000 personer.

Med en fasad i svart metall och ljus al och en extrem profil kommer den nya teatern att dra blickarna till sig vid strandkanten i Kristiansand. Vinnarbidraget lovordades särskilt för den djärva, nyskapande formen. Ändå var det inte den fascinerande exteriören som var huvudskälet till vinsten, menar arkitekterna själva, utan funktionaliteten.

– Vi hade många utmaningar att möta. Arbetsytorna och skådespelarnas värld i en teater kräver mycket utrymme, detsamma gäller scen, foajé och salong i en byggnad av den här omfattningen. Det handlar ju om en tuff logistik både bakom och framför scenen; tusentals människor som samtidigt ska kunna förflytta sig till och från sina platser, säger Juho Grönholm.

Tävla bra för stora projekt

Ett absolut måste för att lyckas med planering och konstruktion är ett väl fungerande arkitektprogram i 3D, anser Alas män. Just nu har det verkliga planeringsarbetet vidtagit efter tävlingsfasen, och Ala-arkitekterna har god hjälp av Autodesk Architectural Desktop.

– När arbetet fungerar så bra som det gör här just nu, uppfyller vi kundens förväntningar, håller kostnaderna i schack och kan även överraska med skönhet och fägring, konstaterar Juho Grönholm.

Alas arkitekter hade redan innan Kristiansand-projektet erfarenhet av arkitekttävlingar, ett utmärkt sätt för nyexaminerade unga arkitekter att få arbeta med stora och spännande projekt, anser de. Och facit är gott så här långt. Av fem tävlingar man deltagit i har man vunnit fyra; den femte är ännu inte avgjord.

– Tävlingarna får oss att utveckla nya färdigheter och inspirerar oss att lösa problem på nya sätt. Att vinna en tävling innebär också att arkitekten kommer med i byggnadsprocessen redan från starten. Dessutom är det kul, säger Juho Grönholm.

Först tävling – sen företag

Det är inte bara arkitekterna som är unga i Ala – även företaget är mycket ungt, det grundades samtidigt som tävlingsbidraget till Kristiansand växte fram. De fyra grundarna har känt varandra länge och visste att ambitioner och vilja stämde överens, men steget till att faktiskt starta företag ihop dröjde.

– Förhoppningen var att först vinna en stor tävling, och därefter

bilda företag, avslöjar Janne Teräsvirta.
Fördelarna med att etablera sig tillsammans är många. De slutliga lösningarna för Alas arkitekter växer fram i skärningspunkten mellan deras olika idéer och åsikter, ofta efter omfattande diskussioner. Det ger kreativa lösningar och variation, anser Janne Teräsvirta.
Utmaningen för framtiden – för Ala och för alla arkitekter – är att hitta nya sätt att planera och bygga, med utgångspunkt från användarnas krav på funktion. Samtidigt ökar kraven på att verka på ett sätt som tar hänsyn till miljön, anser Alas män.
Åtminstone i Kristiansand kommer man att märka effekterna av dessa ansträngningar när teaterprojektet börjar ta form.

Text: Camilla Lehtinen

Norjalaiset ihastuivat suomalaiseen arkkitehtuuriin

Nuoret suomalaisarkkitehdit osoittavat, että suomalainen suunnitteluosaaminen on edelleen vahvaa. Arkkitehtitoimisto Ala Oy:n ammattilaiset veivät voiton kansainvälisessä arkkitehtikilpailussa, johon osallistui lähes sata ehdotusta ympäri maailman. Norjan Kristiansandin teatteri- ja konserttitalon voittotyö sai kiitosta rohkeudesta ja tuoreudesta sekä hämmästyttävästä ilmeestä.
Talon julkisivua hallitsevat musta metalli ja vaalea leppä. Näyttävä ulkokuori ei kuitenkaan ollut voiton salaisuus, vaan kisa ratkesi Ala-arkkitehtien hyväksi toiminnallisuuden perusteella.
Juho Grönholmin, Antti Lassilan, Janne Teräsvirran ja Samuli Woolstonin varsinainen suunnitteluprosessi käynnistyy kisan jälkeen. Jatkokehityksen apuna Ala-arkkitehdit käyttävät Autodeskin Architectural Desktopia ja 3D-suunnittelua.
Alan miesten mukaan hyvässä suunnitelmassa vastataan käyttäjän toiveisiin, pidetään kustannukset kurissa sekä häkellytetään ihanuudella ja kauneudella.